

JESCH ALADÁR TAGTÁRSUNK MTESZ EMLÉKÉRMET KAPOTT

letének, itthon és külföldön egyaránt.

JESCH Aladár széles skálájú szakmai életútjából azért célszerű kiemelni a hazai mélyfúrás geofizikai műszerfejlesztés terén végzett munkásságát, mert ezen keresztül lehet a legjobban megmutatni töretlen alkotókedvét, a nehézségeket legyőzni akaró mérnöki hozzáállását, a szakmai tisztességet és korrekt együttműködést kereső felelős közösségi magatartását. Az olajipar részéről külső szakértője és tanácsadója volt a mélyfúrás geofizikai műszergyártásnak. Saját fejlesztéseket is kezdeményezett, közreműködött a gyártás- és gyártmányfejlesztésben is. Végezte a kifejlesztett eszközök terepi körülmények közti vizsgálatát és az exportált eszközök esetén a vásárló betanítását. Megszervezte a tervezők geofizikai oktatását, továbbképzését. Jelentős része volt a komoly export eredményeket és gazdasági hasznot hozó geofizikai eszközgyártás kialakításában és felfuttatásában.

JESCH Aladár a MTESZ munkájában több évtizede vesz részt, közvetlenül és tagegyesületi tagként. A Magyar Geofizikusok Egyesületének alapító tagja. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület megalakulását követően lépett be ebbe a másik tagegyesületbe. Mindkét egyesületben aktív vezetői, szervezői és munkavégző tevékenységet folytatott évtizedeken keresztül. Munkabírársára, egyesületi hűségére jellemző, hogy életkora ellenére még most is elvállalta és eredményesen végzi a Magyar Geofizikusok Egyesülete Jelölőbizottságának vezetését. A MTESZ munkájában közvetlenül a Tudomány- és Technikatörténeti Bizott-

ság tagjaként vesz részt jelenleg. A *Society of Professional Well Log Analysts* nemzetközi szakmai szervezet tagja, 1994–1995-ben elnöke volt e szervezet magyarországi tagszervezetének, a Budapest Chapternek.

JESCH Aladár szakterületén és MTESZ munkájában sokat tett a magyar műszaki kultúra fejlesztéséért. Példaképpen szolgál kortársainak és a fiatalabb generációknak egyaránt. Magas fokú szaktudásával, korrekt szakmai és emberi magatartásával, kultúrált viselkedésével megtestesíti a műszaki értelmiségiek legjobb vonásait.

1945-től pályakezdőként a MAORT budapesti irodájában dolgozott. A háború után az eszközbeporzás, illetve -gyártás beindításával kapcsolatos feladatok tartoztak munkaköréhez. 1950 februárjában Nagykanizsára került a nemrég megalakult mélyfúrás geofizikai szervezethez, mely a Schlumberger cég egyik részlegéből alakult ki egy, a Schlumberger cég által leszállított, akkor modernnek számító automata szelvényező berendezés átvételére és beüzemelésére. E tevékenységhez kapcsolódott a szelvényértelmezés alapjainak megteremtése, amit az automatikus szelvényrögzítés tett elsősorban lehetővé.

Jelentős része volt — az embargós helyzet miatt döntő fontosságú — hazai geofizikai műszergyártás megindításában a Geofizikai Mérőműszerek Gyárának, illetve később a Gamma Műveknek sok éven át volt külső tanácsadó szakértője. A hazai műszergyártókkal kialakított együttműködés eredményeként létrejött egy olyan nagy hőállóságú, hazai fejlesztésű mélyfúrás geofizikai műszerpark, mellyel sikerült értelmezhető szelvényeket felvenni és így információt szerezni a nagymélységű fúrás tevékenység során átfúrt rétegekről, egészen 240 °C hőmérsékletig.

Alapvető volt az a tevékenysége, mely a szelvényértelmezés távolabbi, tehát nem közvetlenül a tároló értelmezésre korlátozódó feladataival kapcsolatos. Gondolnunk kell itt elsősorban a túlnyomós szintek kimutatásának és geofizikai szelvényekből közetmechanikai, -szilárdsági paraméte-

rek meghatározásának lehetőségeire. E kérdésekben végzett munkáját a témakörben írt cikkei is igazolják.

1980 óta folyamatosan meghívott előadó a Miskolci Egyetem Geofizikai Tanszékén, ahol a mélyfúrás geofizika oktatásában vesz részt.

Irodalmi tevékenysége is széleskörű. Geofizikai tárgyú szakcikkek mellett „alapító” tagja az 1969-től rendszeresen megjelenő *Kőolaj és Földgáz* című folyóiratnak. A folyóirat, amelyet a freiburgi bányászati egyetem németül is kiad, a szénhidrogének kutatásához és termeléséhez kapcsolódó iparágak fejlődésével foglalkozó tanulmányokat, bibliográfiákat közöl. Ebben a *Mélyfúrás geofizika* c. fejezetet szerkesztette és állította össze sok éven át, egészen 1985-ig. Ez a kiadvány az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület* egyik legsikeresebb vállalkozását jelentette. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület *Kőolaj-, Földgáz-*

és Vízbányászati Szakosztályának éves vándorgyűlésein rendszeresen szerepelt (legutóbb 1996-ban, Tihanyban is), előadásaival ráirányítva a figyelmet a fluidumkutatás és a geofizika fontos és fenntartandó kapcsolódásaira.

Működött korábban a Magyar Tudományos Akadémia pécsi, később veszprémi akadémiai bizottságában, ezek területi bizottságainak geofizikával foglalkozó szervezeteiben jelenleg is tevékenykedik.

Ilyen egyszerű. Csak ennyi mindent és ilyen színvonalon kell csinálni, akkor az Elnökség sikeresen tudja tagtársainkat javasolni MTESZ kitüntetésre és a jelöltnek már más dolga nincs is, mint egy ünnepélyes alkalommal átvenni a megérdemelt kitüntetést. Ez történt Ali bátyánk esetében is és ehhez szívből gratulál az egész tagság.

Az Elnökség nevében Pályi András

MEGJELENT A TUDÓSLEXIKON (a MTESZ főigazgatójának tájékoztatása)

Dr. NAGY Ferenc főszerkesztő gondozásában elkészült a történeti Magyarország területén élt és alkotó, illetve itt született vagy tanulmányokat folytató — esetleg tevékenységét más országban végző — kiemelkedő személyiségeket bemutató alkotás, a *Tudóslexikon*.

A lexikont a *MTESZ Szövetségi Tanács* és a *Tudomány- és Technikatörténeti Bizottság* tagjai — igény esetén — 50%-os, az egyesületi tagok pedig 20%-os kedvezménnyel vásárolhatják meg a *Conference Tours Kft.*-nél (Budapest, V., Garibaldi utca 1.) A *Tudóslexikon* kedvezmény nélküli ára 5600 Ft.

Verő László

KÖZÉP-EURÓPAI GEOFIZIKAI FOLYÓIRAT

Mintegy két éve, a közép-európai geofizikai egyesületek vezetőinek budapesti találkozásán merült fel először a gondolata annak, hogy az eddigi nemzeti, angol nyelvű geofizikai folyóiratok helyett talán jobb lenne egyetlen, közös lapot indítani.

A *Geophysical Transactions* anyagi természetű nehézségei mindannyiunk előtt ismertek és talán mondanunk sem kell, hogy Közép-Európában ezen a téren nem állunk egyedül. Ausztriában nincs önálló geofizikai folyóirat, de egy jó lapot ők is szívesen támogatnának. A budapesti találkozón mindannyian úgy gondoltuk, hogy egy közös közép-európai geofizikai lapra (*Central European Geophysical Journal*) talán jobban odafigyel majd a nyugati világ.

A folyóirat költségeit a résztvevő egyesületek közösen fedeznék, a beindulásakor elsősorban cseh-magyar együttműködésre lehet számítani.

Időközben két fejlemény történt:

1. Az egyesületek képviselői — cseh, magyar, román, szerb és szlovák résztvevőkkel — előzetes szerkesztőbizottságot alakítottak. A főszerkesztő Lubomir POSPIŠIL (Cseh Köztársaság), aki nemrég indított egy új cseh folyóiratot, és ismeri az ilyenkor felmerülő nehézségeket. Magyar részről HEGYBÍRÓ Zsuzsanna (a *Geophysical Transactions* szerkesztője), Romániából Dumitru IOANE venne részt a 3 tagú szerkesztőség munkájában. A szerkesztőbizottság elnöke szintén magyar, SZARKA László.